चत् 1. *P.* (याचने *K.* याचे *V.*) poscere, petere, orare, supplicare. (Gr. χατέω, χατίζω, mutatâ tenui in aspiratam; cf. चद्.)

चतसृ v. चतुर्, gr. 255.

चतुःशाला *f.* (e चतुर् et शाला) locus quadratus quatuor domibus inclusus. Am., v. चत्वर.

1. **चतुर्** (in casibus fortibus चत्वार्, unde चतुर् ejecto आ; *fem.* चतसृ, gr. 255.) quatuor. (Cum nom. masc. चत्वारस् conferatur gr. τέσσαρες, τέτταρες, per assimilationem e τέτϝαρες, sicut prâcr. चत्तारो e चत्वारो; aeol. πίσυρες, mutatâ gutturali in labialem, quâ in re cum goth. *fidvôr* et cambo-brit. *pedwar* masc., *pédair* fem. convenit; lat. *quatuor*, lith. *keturi*, slav. ЧЕТЫРЇЕ *četyrje*; hib. *ceathair* masc., *ceteora* fem. = चतस्रस्; v. gr. comp. 312., Pictet p. 145.)

2. **चतुर्** *Adv.* (pro चतुर्स्, unde per metathesin zend. [zend.] *čathrus*) quater. (Lat. *quater.*)

चतुर 1) aptus, idoneus; dexter, versutus, callidus. Lass. 20. 17. Ragh. 9. 47. 68. 18. 14. Ur. 48. 11. 2) pulcher. Ragh. 8. 94.

चतुर्थ (a चतुर् s. थ pro थम vel तम, v. gr. comp. 321.) quartus. (Lith. *ketwirtas*, slav. ЧЕТВЕРТЫЙ *četvertyĭ*, fem. ЧЕТВЕРТАѦ *četverta-ja*, gr. τέτ(ϝ)αρτος, lat. *qua(tu)rtus*, goth. *fidvôrda*, nisi *fidurda*, nostrum *vierter.*)

चतुर्दन्त (*BAH.* चतुर् et दन्त dens) quatuor dentes habens. In. 1. 40.

चतुर्दश (*f.* ई, gr. 259.) decimus quartus. In. 2. 27.

चतुर्दशन् (चतुर् + दशन्) quatuordecim. (Lat. *quatuordecim*, lith. *keturólika*, mutato *d* in *l*, v. gr. comp. 318. not.)

चतुर्द्धा s. **चतुर्धा** *Adv.* (v. gr. 262.) in quatuor partes. Mah. 1. 7160. (Hib. *ceathardha*, gr. τέτραχα e τέτραθα, v. Pictet p. 145., gr. comp. 325.)

चतुर्भुज (*BAH.* e चतुर् et भुज) 1) quatuor manus habens. 2) *m.* cognomen Vischnûs.

चतुर्मुख (*BAH.* e चतुर् et मुख os, facies) quatuor facies habens. Su. 3. 28.

चतुष्टय *n.* (a चतुर् s. तय, gr. 652. s. तय) quaternio, τετράς. Hit. 4. 11.

चत्वर *n.* (ut mihi videtur, a चतुर् vel potius pleniore et primitivâ formâ चत्वार्, correpto आ, suff. अ) aulea. Mr. 11. 14.

चत्वार् v. चतुर्.

चत्वारिंशत् (e चत्वारि nom. acc. neut. τοῦ चतुर् et शत्, quod ex दशत् a दशन् decem mutilatum esse censeo, insertâ nasali, v. gr. min. 229. not. 3.) quadraginta. (Lat. *quadraginta* pro *quadra(de)cinta*, gr. τεσσαρά-(δε)κοντα; v. gr. comp. 320. not.)

चद् 1. *P. A.* (याचने *K.* याचे *V.*) poscere, petere, orare, supplicari; cf. चत्.

1. **चन्** 1. *P.* (हिंसायाम् *K.* हिंसे *V.*) laedere, ferire, occidere. (Cf. चण्, हन्; fortasse goth. *han-dus* manus, nostrum *Hand* huc pertinet.)

2. **चन्** 1. *P.* (शब्दे) sonare. (Cf. चण्, कण्, क्वन्, स्वन्, lat. *cano*, goth. *hana* gallus.)

चन (ut mihi videtur, e stirpe interrogativa क, adjecto न). *Particula enclitica, quae vocibus interrogativis adjuncta sensum interrogativum in indefinitum convertit.* (Goth. *hun*, v. gr. comp. 398.)

चन्द् 1. *P.* (आह्लादने दीप्तौ *K.* ह्लादे दीप्तौ *V.*; scribunt चद्, gr. 110[a].) exhilarare, lucere; *v.* चन्द्, चन्द्र. (Cf. कन् splendere et voces cum hac radice comparatas, quorum *candeo*, *candela* melius ad चन्द् referuntur; ad कन् autem reduxerim goth. *skeina* luceo, rad. *SKIN*, attenuato अ in *i* et praefixo *s*, sicut e. c. in *stauta* verbero, nostrum *stosse* = तुद्, *tundo*; cum चन्द् vel, quod ad idem redit, cum कन्, conferatur etiam bret. *sked* splendor; v. Pict. p. 43.)

चन्द *m.* (r. चन्द् s. अ) luna. (V. tritiorem formam चन्द्र et cf. hib. *cann* «full moon» per assimilationem e *cand*, quod etiam e चन्द्र abjecto र् ortum esse potest.)